

27830

Materieelprojecten

Nr. 474

Brief van de staatssecretaris van Defensie

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 november 2025

Binnen de huidige geopolitieke context wordt Europa, en ook Nederland, geconfronteerd met de toenemende inzet van (ongeïdentificeerde) drones. De recente incidenten met Russische drones in Polen en Roemenië, alsmede de detectie van kleine en goedkope drones boven kritieke infrastructuur van NAVO-bondgenoten en recentelijk ook in Nederland, zijn zeer zorgelijke ontwikkelingen. De voortdurende oorlog in Oekraïne, de dreiging uit het Oosten en de ontwikkelingen in het Midden-Oosten laten bovendien zien dat het belang van *unmanned aerial systems* (UAS), oftewel onbemenste luchtsystemen, op het slagveld verder toeneemt. Het belang van *counter*-UAS (C-UAS) capaciteit voor de bestrijding van onbemenste systemen is groot. Defensie investeert daarom in aanvullende C-UAS middelen en neemt hierin lessen uit de oorlog in Oekraïne mee.

Met deze Kamerbrief informeer ik uw Kamer over verschillende additionele investeringen in C-UAS capaciteit. In het kader van het project 'Verwerving Combat Counter-UAS'¹ schaft Defensie aanvullende mobiele *combat* C-UAS platformen aan, vooruitlopend op de levering van de Skyranger30 mobiele anti-drone kanonsystemen. Daarnaast plaatst Defensie additionele bestellingen binnen verschillende lopende materieelprojecten ter versterking van het C-UAS domein in den breedte. Ook investeert Defensie in IRIS-radars om nog in 2025 over operationele drone interventieteams te beschikken. Met deze investeringen versterkt Defensie spoedig de operationele eenheden aan de oostflank en de gereedstelling van de krijgsmacht voor de eerste hoofdtaak, en zet de aanvullende stappen om op korte termijn het eigen grondgebied en kritieke locaties versterkt te beveiligen tegen deze actuele dreiging.

Verwerving aanvullende *combat* C-UAS capaciteit

Op 29 januari 2025 is uw Kamer geïnformeerd over de verwerving van het mobiele anti-drone kanonsysteem Skyranger30. Vanwege bovengenoemde recente dreigingen investeert Defensie nu in aanvullende mobiele *combat* C-UAS capaciteit. De aanvullende behoefte omvat snel leverbare *combat* C-UAS systemen. Deze systemen bestaan uit diverse *military-off-the-shelf* (MOTS)-componenten, waaronder pantserwielvoertuigen als onderstel, *Remote Controlled Weapon Systems* (RCWS), munitie en *Command, Control, Communications, Computers and Intelligence* (C4I)-middelen. Defensie integreert deze componenten in samenwerking met de industrie tot een operationeel luchtverdedigingssysteem. Deze capaciteit zal ook na instroom van de anti-drone

¹ Kamerstuk 27 830, nr. 458 van 29 januari 2025.

kanonsystemen beschikbaar blijven voor Defensie. Daarnaast breidt Defensie de behoefte aan de Skyranger anti-drone kanonsystemen uit met statische systemen en mobiele anti-drone kanonsystemen. Deze capaciteit kan worden ingezet voor het beschermen van kritieke infrastructuur, zoals de haven van Rotterdam en militaire objecten. De middelen voor de additionele mobiele systemen komen uit de aanvullende middelen die in de Voorjaarsnota 2025 aan Defensie zijn toegewezen.²

Aanvullende investeringen C-UAS capaciteit

Naast bovengenoemde aanvullende *combat* C-UAS capaciteit in het kader van het project 'Verwerving Combat Counter-UAS' investeert Defensie extra in andere wapensystemen die kunnen worden ingezet tegen droneaanvallen. Om de luchtverdediging effectief te versterken, investeert Defensie via verschillende projecten in een combinatie van wapensystemen die kunnen worden ingezet tegen droneaanvallen:

- Zo verwerft Defensie binnen het project 'Initiële Counter-Unmanned Aircraft Systems (C-UAS)'³ een brede set aan uitrusting waarmee Defensie C-UAS capaciteit kan leveren bij de verdediging van het Koninkrijk, bij internationale missies en bij ondersteuning van nationale autoriteiten. Dit project wordt uitgebreid met de verwerving van IRIS-radars en gerelateerde voertuigen en verbindingen.
- Bovendien worden voor eenheden van de landmacht en de marine als onderdeel van het project '*Future Littoral All-Terrain Mobility* Patrouillevoertuigen (FLATM PV)' lichte *All Terrain* patrouillevoertuigen met daarop geïntegreerde RCWS verworven.⁴
- Ook versterkt en breidt Defensie de krijgsmachtbrede *extended All Arms Air Defence* (eAAAD) toolbox⁵ uit met meer en nieuwe draagbare en voertuiggebonden C-UAS systemen.
- Daarbovenop investeert Defensie binnen het project 'Verwerving onbemanste systemen'⁶ in de nieuwste technologieën, waaronder zogenaamde *interceptor* drones. Deze UAS zijn ontworpen om vijandelijke drones uit te schakelen. Defensie onderzoekt de inzetmogelijkheden van dergelijke nieuwe ontwikkelingen, met als doel om onze militairen over meer mogelijkheden te laten beschikken om kleine UAS effectief te bestrijden.

Vooruitblik

Met de versterking van de C-UAS capaciteit is in totaal een bedrag gemoeid tussen de DMP-grenzen van € 1 miljard en € 2,5 miljard (prijspeil 2025). Deze investering komt ten laste van het investeringsbudget van Defensie. Uw Kamer wordt in het Defensie Projectenoverzicht (DPO) en de begroting van het

² Kamerstuk 36 725, nr. 1 van 18 april 2025.

³ Kamerstuk 34 919, nr. 52 van 12 mei 2020 en Kamerstuk 36858, nr. 1 van 19 november 2025.

⁴ Kamerstuk 27 830, nr. 314 van 14 juni 2021.

⁵ Kamerstuk 27 830, nr. 456 van 19 december 2024.

⁶ Bijlage 2025D22894 bij Kamerstuk 27 830, nr. 465 van 21 mei 2025.

Defensiematerieelbegrotingsfonds (DMF) geïnformeerd over de voortgang van de materieelprojecten.

De middelen voor de additionele mobiele anti-drone kanonsystemen komen uit de aanvullende middelen die in de Voorjaarsnota 2025 aan Defensie zijn toegewezen. Op 19 november 2025 heeft uw Kamer een Incidentele Suppletoire Begroting (ISB) van het Defensiematerieelbegrotingsfonds (K)⁷ voor het jaar 2025 ontvangen. Met deze ISB worden budgetmutaties voorgesteld om versneld over de middelen uit de Voorjaarsnota te kunnen beschikken, zodat het contract met de leverancier tijdig kan worden getekend.

De staatssecretaris van Defensie,
G.P. tuinman

⁷ Kamerstuk 36 858, nr. 1 van 19 november 2025.